

ઘોરણ : 12 ગુજરાતી

પાઠ : 7

શ્યામ રંગ સમીપે

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન 1. નીચેના પ્રશ્નોના એક-એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

(1) ગોપી શો નિયમ લે છે?

➤ ગોપી શ્યામ રંગની નજીક ન જવાનો નિયમ લે છે.

(2) આજ થકી'નો શો અર્થ કરશો?

➤ 'આજ થકી' એટલે આજથી અર્થાત્ હવે પછી.

(3) ગોપી શેમાં સ્નાન કરવાની ના પાડે છે? શા માટે?

➤ ગોપી જમનાનાં નીરમાં સ્નાન કરવાની ના પાડે છે,
કારણ કે જમનાનાં નીર શ્યામ રંગનાં છે.

પ્રશ્ન 2. નીચેના પ્રશ્નોના બે – ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

(1) શ્યામ રંગની પાસે નહિ જવાનો નિયમ પોતે નહિ પાળી શકે એવું ગોપીને શા માટે લાગે છે?

➤ ગોપીને દરેક કાળી વસ્તુમાં કૃષ્ણ જ દેખાય છે. કૃષ્ણ પ્રત્યે તે પોતાનો રોષ પ્રગટ કરે છે અને મુખેથી તે નિયમ લે છે કે તે તમામ કાળા રંગની વસ્તુનો ત્યાગ કરી દેશે.

- તે સર્વે એકસરખાં કપટી છે, પણ તે કૃષ્ણ વિના રહી શકે તેમ નથી એ પણ સાચું છે. કૃષ્ણ પ્રત્યેનો તેનો આ કૃત્રિમ રોષ છે અને કૃત્રિમ રોષ થોડો લાંબો સમય ટકે? આથી ગોપીને લાગે છે કે શ્યામ રંગની સમીપે નહિ જવાનો નિયમ પોતે નહિ પાળી શકે.

(2) કવિને બધી કાળી વસ્તુઓમાં કપટનો ભાવ શા માટે જોવા મળે છે?

- ગોપી જે જે કાળા રંગની વસ્તુ જુએ છે તે સૌમાં તેને શ્યામવર્ણા કૃષ્ણ દેખાય છે, પણ હકીકતમાં તો એ માત્ર કાળી વસ્તુ જ છે. ગોપીને લાગે છે કે આ વસ્તુઓની કાળાશયી જ તે છેતરાઈ છે અને તે સૌને ગોપી કૃષ્ણ સમજી બેઠી. આથી કવિને બધી કાળી વસ્તુઓમાં કપટનો ભાવ જોવા મળે છે.

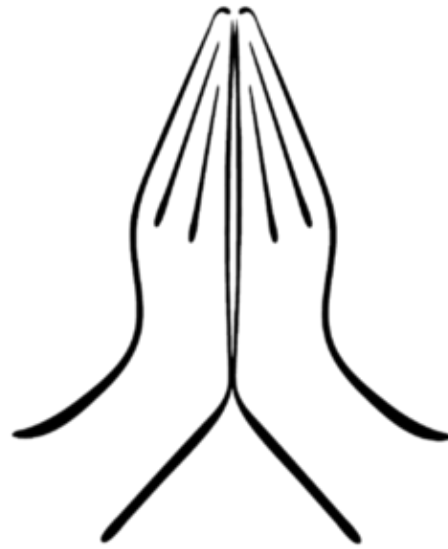
પ્રશ્ન ૩. નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો :

- (1) ગોપી શ્યામ રંગની કઈ કઈ વસ્તુઓનો ત્યાગ કરે છે?
- ગોપી શ્યામ રંગની વસ્તુઓમાં શ્યામવર્ણા કૃષ્ણ, કસ્તૂરીની બિંદી, આંખમાં આંજવાનું કાજળ, કોયલનો શબ્દ (ટહુકો), શુકનવંતી ગણાતી કાગવાણી, કાળી કંચુકી, જમનાનાં નીર, મરકત-મણિ, મેઘ (કાળાં વાદળ), જાંબુ અને વંતાક (રીંગણાં) જેવી તમામ કાળી વસ્તુઓનો ત્યાગ કરે છે.

(2) ગોપી શ્યામ રંગની નજીક જવાની શા માટે ના પાડે છે ?

➤ જે જે કાળા રંગની વસ્તુઓ છે તે સૌમાં એકસરખી કાળાશ છે, એટલે ગોપીને દરેક કાળી વસ્તુમાં કૃષ્ણ જ દેખાય છે; પરંતુ જેમાં કાળાશ છે તે સૌ કપટી છે એ ગોપીને સમજાય છે. આથી તે શ્યામ રંગની તમામ વસ્તુની નજીક જવાની ના પાડે છે.

Thanks

For watching